

Πλαίσιο Ανάπτυξης REITOX: νέες προοπτικές για το δίκτυο

S. Sleiman, F. Denecker, I. Jekabsons, G. Felgueiras e Sousa, L. Gremeaux, A. Malczewski, V. Mravčič, T. Pfeiffer-Gerschel

Εισαγωγή

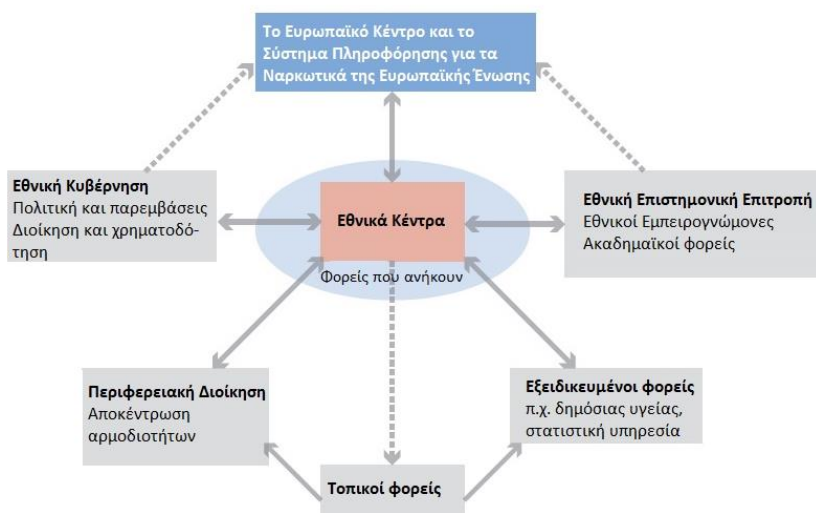
Για περισσότερο από 20 χρόνια, το Ευρωπαϊκό δίκτυο πληροφόρησης για τα ναρκωτικά και την τοξικομανία (REITOX), αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του Ευρωπαϊκού συστήματος παρακολούθησης και τεκμηρίωσης, στο οποίο συμβάλλει με τη συλλογή, ανάλυση, ερμηνεία και διάχυση εθνικών στοιχείων, καθώς και με την εκπόνηση εργαλείων παρακολούθησης. Το δίκτυο REITOX αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά και την Τοξικομανία (εφεξής ΕΚ), έναν σημαντικό Οργανισμό σε Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Το δίκτυο REITOX σήμερα αποτελείται από τα 27 κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης συν την Τουρκία, τη Νορβηγία και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Κάθε χρόνο, πολλά ερευνητικά προγράμματα από όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση συμβάλλουν στη βελτίωση της κατανόησης του φαινομένου των ναρκωτικών. Το δίκτυο REITOX σε συνεργασία με το ΕΚ συνδέει συστηματικά τις πληροφορίες που προέρχονται από την έρευνα, την πολιτική και την επιβολή των νόμων, έτσι ώστε να παρουσιάσει μια ολοκληρωμένη απεικόνιση της κατάστασης των ναρκωτικών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό το ευρύ φάσμα προϋποθέτει σαφώς καθορισμένους στρατηγικούς στόχους, καθώς και τα κατάλληλα εργαλεία ανάλυσης και αναφοράς προκειμένου να προκύψει μια πλήρης εικόνα μέσα από τον συνδυασμό ανομοιογενών στοιχείων.

Ο ρόλος του δικτύου REITOX

Το δίκτυο REITOX έχει συγκεκριμένο ρόλο, τον οποίο διαχειρίζεται το ΕΚ. Συγκεντρωτικά, τα Εθνικά Κέντρα ευθύνονται για

ΓΡΑΦΗΜΑ 1 | Τα Εθνικά Κέντρα: η καρδιά του δικτύου

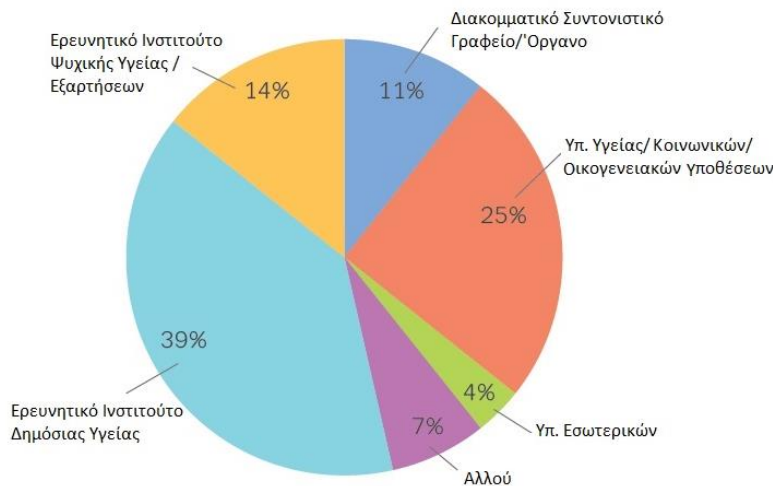

Πηγή: Alan Lodwick, Viktor Mravčič, Tim Pfeiffer-Gerschel.

την πλειονότητα των σχετικών με τα ναρκωτικά στοιχείων που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και για την εκπόνηση εναρμονισμένων εργαλείων συλλογής στοιχείων πάνω σε διάφορους τομείς. Εκτός από την παρακολούθηση και άλλα καθήκοντα, τα Εθνικά Κέντρα προωθούν τις καλές πρακτικές και διαδραματίζουν έναν καίριο ρόλο σε εθνικό επίπεδο, συνεισφέροντας στην αξιολόγηση των εθνικών στρατηγικών για τα ναρκωτικά (Γράφημα 1).

Ο διορισμός, η συγκρότηση, η λειτουργία και η διατήρηση των Εθνικών Κέντρων αποτελεί ευθύνη των εθνικών Αρχών του κράτους-μέλους (Γράφημα 2).

ΓΡΑΦΗΜΑ 2 | Εθνικοί Οργανισμοί στους οποίους ανήκουν τα Εθνικά Κέντρα

Πηγή: Έρευνα στα Εθνικά Κέντρα πάνω στη λειτουργία και τον ρόλο που τους έχει ανατεθεί από το Κράτος τους, Μάιος 2017.

Το ΕΚ οργανώνει δύο φορές το χρόνο συναντήσεις των επικεφαλής των Εθνικών Κέντρων για να συζητήσουν και να εγκρίνουν τα εργαλεία συλλογής στοιχείων, τον τρόπο αναφοράς των αποτελεσμάτων, καθώς και για να ενδυναμώνσουν το δίκτυο και τα μέλη του.

Το δίκτυο REITOX εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο και την Επιστημονική Επιτροπή του ΕΚ, διασφαλίζοντας έτσι τη συμμετοχή του δικτύου στις βασικές στρατηγικές και επιστημονικές εξελίξεις του Κέντρου.

Με μια ματιά

Τα αρχικά REITOX σημαίνουν: *Réseau Européen d' Information sur les Drogues et les Toxicomanies*.

- 1995: 15 Εθνικά Κέντρα από ισάριθμα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 2017: 30 Εθνικά Κέντρα από 28 κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Τουρκία, Νορβηγία και Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Τριάντα ιστότοποι των Εθνικών Κέντρων επικαιροποιούνται με τις πιο πρόσφατες πληροφορίες για την κατάσταση των ναρκωτικών σε 24 γλώσσες.
- Ετησίως παρέχονται στο ΕΚ 900 στατιστικοί πίνακες και 300 θεματικά «τετράδια»¹ (workbooks).
- Τα Εθνικά Κέντρα συμμετέχουν σε προγράμματα συνεργασίας με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, τις χώρες που γειτνιάζουν με τα Νότια και Ανατολικά κράτη-μέλη, χώρες της Κεντρικής Ασίας, της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής.
- Ανάμεσα σε άλλες δράσεις, ανταλλάσσουν εμπειρίες και γνώση σε ευρωπαϊκά ή εθνικά ερευνητικά προγράμματα και στην αξιολόγηση των εθνικών στρατηγικών.

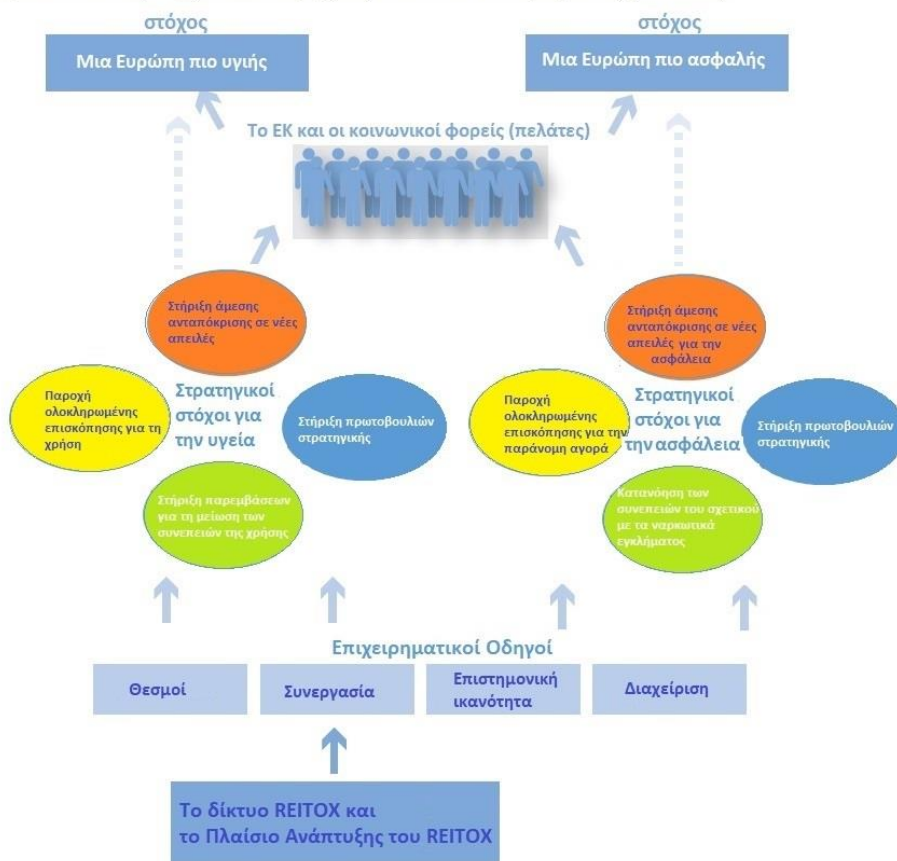
Το Πλαίσιο Ανάπτυξης του Δικτύου REITOX

Η στρατηγική του ΕΚ για το 2025, η οποία εγκρίθηκε το 2016, στοχεύει στην συνεισφορά προς μια υγιέστερη και ασφαλέστερη Ευρώπη. Στο πλαίσιο αυτό, το δίκτυο REITOX, ως σύνολο, βρίσκεται σήμερα στη διαδικασία καθορισμού των νέων στρατηγικών του στόχων και του τρόπου εργαλειοποίησης και επίτευξής τους (Γράφημα 3).

Μπροστά σε μια εξελισσόμενη κατάσταση του φαινομένου των ναρκωτικών, το Ευρωπαϊκό Κέντρο και το δίκτυο REITOX, αναγνωρίζουν την ανάγκη να διασφαλιστεί η καταλληλότητα του στόχου των εργαλείων μέτρησης της χρήσης ναρκωτικών και των συνεπειών της. Επιπλέον, χρειάζεται περαιτέρω ανάπτυξη των εργαλείων που σχεδιάστηκαν για να παρακολουθούν τις αλλαγές στην παράνομη αγορά των ναρκωτικών και σε άλλους τομείς εγκληματικότητας που απειλούν την ασφάλεια των ευρωπαίων πολιτών.

¹«Τετράδια» (workbooks): εις βάθος επεξεργασία και ανάλυση των εθνικών στοιχείων από το κάθε Εθνικό Κέντρο. Τα 10 συνολικά «Τετράδια», ένα για κάθε τομέα παρακολούθησης (π.χ. Θεραπεία, Πρόληψη) είναι φόρμες κατασκευασμένες από το Ευρωπαϊκό Κέντρο, στο οποίο και αποδίδονται συμπληρωμένες από τα Εθνικά Κέντρα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 3 | Το Πλαίσιο Ανάπτυξης του δικτύου REITOX και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (EMCDDA)

Πηγή: Στρατηγική για το 2025 του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (EMCDDA)

Η πορεία του δικτύου προς το μέλλον εμπεριέχει την αναθεώρηση και την επικαιροποίηση των προτεραιοτήτων του και την παγίωσή τους σε ένα νέο «Πλαίσιο Ανάπτυξης του δικτύου REITOX».

Το διακύβευμα είναι η βιωσιμότητα, η αποτελεσματικότητα και η μελλοντική εξέλιξη του δικτύου, με γνώμονα τις προτεραιότητες των μελών και των συνεργατών του.

Βιβλιογραφική αναφορά

www.emcdda.europa.eu/about/partners/reitox-network

Τίτλος πρωτοτύπου: “REITOX development framework: new perspectives for the network”. Μετάφραση από το ΕΚΤΕΠΝ

